

Den Haag, 17 december 2019

De vaste commissie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport heeft mij op 4 december 2019 en 12 december 2019 verzocht om nadere informatie over de voorgenomen sluiting van de Hoenderloo Groep. Zoals gevraagd informeer ik u over:

- maatregelen die ik neem om de continuïteit van zorg te garanderen;
- mogelijkheden voor een doorstart en
- wat ik doe om ervoor te zorgen dat jeugdzorgmedewerkers behouden blijven voor de sector.

Aanleiding

Pluryn heeft op 2 december 2019 aangekondigd dat ze De Hoenderloo Groep gaat sluiten. Als redenen voor de sluiting heeft Pluryn genoemd zorgen over de kwaliteit van de hulpverlening, de financiële resultaten van de Hoenderloo Groep en de wens om ook complexe zorg meer in de regio te organiseren.¹

Uiteraard roept dit besluit van Pluryn grote emoties op bij jeugdigen die bij De Hoenderloo Groep verblijven, bij hun ouders en de werknemers van De Hoenderloo Groep. Ik vind dat zij zo snel mogelijk moeten weten waar zij aan toe zijn. Het is daarom essentieel dat Pluryn zorg draagt voor een heldere en directe communicatie naar jeugdigen die bij de Hoenderloo Groep verblijven, hun ouders en de betrokken gemeenten. Betrokken partijen zijn inmiddels intensief in overleg met elkaar. Ik zie daar nauwgezet op toe.

Pluryn is verantwoordelijk voor de bedrijfsvoering van de organisatie, de borging van de kwaliteit van jeugdhulp en – indien nodig- een zorgvuldige zorgoverdracht voor de jeugdigen die nu verblijven bij De Hoenderloo Groep.

Gemeenten zijn wettelijk verantwoordelijk voor een toereikend aanbod van jeugdhulp. De gemeenten dienen daarom in nauwe samenwerking met Pluryn de continuïteit van zorg te borgen. Ook moeten zij ervoor zorgen dat jeugdigen met een complexe problematiek ook na de sluiting van De Hoenderloo Groep passende jeugdhulp krijgen. Jeugdigen uit vele regio's, lang niet altijd in de omgeving van de locaties in Hoenderloo en Deelen, verblijven momenteel in deze twee locaties. Daarom kunnen gemeenten hun wettelijke verantwoordelijkheid alleen nakomen als zij bovenregionaal samenwerken. Onder regie van de gemeente Utrecht is deze samenwerking gestart.

De Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ) ziet actief toe op de kwaliteit van zorg bij De Hoenderloo Groep en op de zorgvuldigheid van de zorgoverdracht van de jeugdigen die nu bij De Hoenderloo Groep verblijven. De IGJ houdt al langere tijd intensief toezicht bij Pluryn en bij De Hoenderloo Groep in het bijzonder. Dat gebeurt omdat de inspectie zich zorgen maakt over de kwaliteit van zorg en de afwezigheid van middelen om deze zorg te verbeteren. Zowel de inspectie als Pluryn hebben vastgesteld dat de benodigde verbetervoorwaarden onvoldoende aanwezig zijn op de locatie.

¹ <https://www.pluryn.nl/over-pluryn/nieuws/nieuws-2019/week49/pluryn-sluit-locatie-hoenderloo-en-deelen>

Vanuit mijn rol als stelselverantwoordelijke volg ik de situatie nauwgezet om te zorgen dat Pluryn en gemeenten hun verantwoordelijkheid nemen. Ik laat mij door Pluryn en de gemeenten met regelmaat op de hoogte stellen, niet alleen uit oogpunt van de continuïteit van zorg, maar ook vanwege de invloed op het zorglandschap.

Continuïteit van zorg

Op dit moment verblijven ruim 200 kinderen bij de Hoenderloo Groep. Ik heb Pluryn en de betrokken gemeenten gevraagd hoe zij de continuïteit van zorg gaan borgen. Die continuïteit kent twee aspecten: de zorg voor jeugdigen die nu verblijven bij de Hoenderloo Groep en de beschikbaarheid van passende hulp van jeugdigen die in de toekomst jeugdhulp nodig hebben die thans de Hoenderloo Groep biedt.

Pluryn neemt in principe een jaar de tijd om De Hoenderloo Groep af te bouwen. Het is de verantwoordelijkheid van Pluryn om hiervoor een zorgvuldige aanpak met maatwerkoplossingen voor elk kind in te richten. Dit uiteraard in samenwerking met de jongeren, hun ouders, gemeenten en andere jeugdhulpaanbieders. Dit vraagt een zorgvuldige communicatie van Pluryn met alle betrokkenen. Dat plan wordt op dit moment gemaakt. In hoofdlijnen kent de aanpak drie bestanddelen:

- Jeugdigen die nu wonen op de locaties van de Hoenderloo Groep en binnen de genoemde periode hun behandeling afronden, kunnen de behandeling daar afmaken.
- Een ander deel van de jeugdigen kunnen thuis verder worden behandeld of een plaats krijgen bij een andere locatie van Pluryn.
- Voor de jeugdigen voor wie deze twee mogelijkheden niet passend zijn, gaat Pluryn overlegtafels met andere zorgaanbieders en gemeenten organiseren en bespreken welke hulp en daarbij horende locatie passend zijn voor deze jeugdigen.

De IGJ heeft aan Pluryn gevraagd de hierboven beschreven aanpak uit te werken in een concreet plan voor een zorgvuldige zorgoverdracht. Dat moet rond de kerst klaar zijn. De IGJ beoordeelt dit plan inclusief of de vraag of Pluryn in staat is het plan uit te voeren.

Tegelijk zijn gemeenten er verantwoordelijk voor dat jeugdigen die in de toekomst de specialistische hulp nodig hebben die de Hoenderloo Groep nu biedt, passende hulp krijgen. Dit heeft alles te maken met het zorglandschap en onze ambitie om ook als jeugdigen uit huis geplaatst worden, hun verblijf zo thuis mogelijk te organiseren. Dit geldt zowel voor Jeugdzorgplus als drie-milieuvoorzieningen. Ik heb met gemeenten afgesproken dat VWS hen bij hun coördinerende rol zal ondersteunen, bijvoorbeeld in het achterhalen van de benodigde informatie.

Mogelijkheden voor een doorstart

Of een doorstart van de Hoenderloo Groep tot de mogelijkheden behoort is een afweging die Pluryn en gemeenten moeten maken, mede in relatie tot de vraag of zij de continuïteit van zorg kunnen borgen.

Behoud van zorgmedewerkers voor de sector

Ik vind het belangrijk dat de circa 500 medewerkers voor de sector behouden blijven. Want de arbeidsmarkt problematiek en het hoge personeelsverloop in de jeugdsector zijn hardnekkig. Daarom is het goed dat Pluryn inzet op het behouden van personeel voor andere locaties en/of voor de jeugdzorg. Om te voorkomen dat personeel versneld vertrekt bij De Hoenderloo Groep onderzoekt Pluryn de mogelijkheden om het

personeel zo veel mogelijk zekerheden te geven. De bestuurder is in gesprek met de vakbonden van Zorg en Welzijn en Onderwijs om medewerkers te begeleiden van werk naar werk. Hij wil nog voor de kerst met de bonden een intentieverklaring afsluiten. Gegeven de inzet van Pluryn zie ik nu nog geen aanleiding om zelf maatregelen te nemen om ervoor te zorgen dat jeugdhulpmedewerkers behouden blijven voor de sector.

Resumerend, vanuit mijn rol als stelselverantwoordelijke ben ik betrokken. Concreet betekent dit dat ik (in eerste instantie via de IGJ) toezie op een zorgvuldige overgang voor de jeugdigen die nu bij de Hoenderloo Groep verblijven zodat hun continuïteit van zorg geborgd is. Daarnaast ondersteun ik partijen bij het nemen van hun verantwoordelijkheid. Ik laat mij door Pluryn en de gemeenten en jeugdhulpregio's met regelmaat op de hoogte stellen, niet alleen uit oogpunt van de continuïteit van zorg, maar ook vanwege de invloed op het zorglandschap.

De Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
H.M. de Jonge